یادداشت

تبدیل بزرگ‌ترین ایستگاه تحقیقات جنگل کردستان به زباله‌دانی

• **احمد رحمانی***: ایستگاه تحقیقات گاران در مریوان با قدمت بیش از ۵۰ سال با مساحت ۱۲۸ هکتار بزرگ‌ترین ایستگاه تحقیقات جنگل در استان است. تاکنون ده‌ها پروژه تحقیقاتی در این ایستگاه انجام شده و هم‌اکنون یکی از سایت‌های پایش جنگل زاگرس بوده که چندین پروژه تحقیقاتی در آن اجرا می‌شود. گاران یک جنگل تحقیقاتی با تنوعی از گونه‌های درختی و درختچه‌ای در دل یکی از بهترین رویشگاه‌های زاگرس، گورستان انبوه زباله‌های شهری شده است. قصه گاران بسیار دردناک‌تر از زباله‌دان‌های دیگر در منابع طبیعی است. چراکه گاران متفاوت با مشابه‌های خودش بوده و حدود ۵۰ سال حفاظت و تحقیقات را همراه خود دارد. این مهم در زاگرس به معنی این است که رویشگاهی جنگلی که به سوی بکربودن و شرایط مطلوب پیش می‌رفته، اکنون باید درست در نقطه مقابل خود به سوی قهقرا حرکت کند. آن هم در این زمانه ازدست‌رفتن رویشگاه‌های جنگلی به دلایل مختلف.

به راستی کدام دولتی را سراغ دارید که با گنجینه‌های خدادادی خود چنین می‌کند که ما انجام می‌دهیم؟ چرا مقامات مختلف کشورمان برای منابع طبیعی فقط یک‌قدمی خود را می‌بینند؟ مگر این منابع فقط برای ما آفریده شده است؟ چرا این‌قدر در ساده‌ترین موضوعات کلان، عقب‌رفت داریم؟ آیا مقامات ما نمی‌دانند که در کشورهای توسعه‌یافته با زباله و پسماند چه می‌کنند؟ آیا مسئولان استان کردستان و مسئولان شهر مریوان به اهمیت جنگل‌های زاگرس پی نبرده‌اند؟ آیا آنها نمی‌دانند که جنگل‌های زاگرس محل تأمین ۴۰ درصد آب کشور است. آیا نمی‌دانند هر هکتار جنگل دوونیم تن اکسیژن در اختیار ما قرار می‌دهد. آیا ارزش زیست‌محیطی جنگل برای آنها گفته نشده است. بی‌مهری با طبیعت تا کی؟ فریاد جنگل از این بی‌مهری، سیل‌هایی است که انسان‌ها را با خود می‌برد و ویرانی‌هایی است که به بار می‌آورد. فریاد جنگل را در سوختن چهار نفر از هموطنانمان در آتش‌سوزی جنگل‌های مریوان در سال گذشته باید شنید. پاسخ این بی‌مهری‌ها را در خشم طبیعت باید دید. تا کی منابع طبیعی کشور باید تاوان ندانم‌کاری و بی‌تدبیری مسئولان را بدهد. لطفا مسئولان استان کردستان از اتاق‌های خود بیرون بیایند و سری به این ایستگاه بزنند و نتیجه شاهکار خود را ببینند. ملاحظه کنند که چگونه شیرابه زباله دپوشده در جنگل در حال خشک‌کردن درختان بلوط، زالزالک، گلابی وحشی، بنه و سایر گونه‌های باارزش ایستگاه است. بوی تعفن زباله و حضور انواع حیوانات برای تغذیه از زباله‌ها امکان حضور در ایستگاه و ادامه فعالیت‌های تحقیقاتی را از محققان گرفته و امکان ادامه کار در ایستگاه وجود ندارد. شیرابه زباله‌های دپوشده در حال سرریزشدن به رودخانه‌ای است که از پایین ایستگاه در حال عبور است و در صورت تداوم و بی‌توجهی به موضوع، در آینده نزدیک با آلوده‌شدن آب رودخانه فاجعه بزرگ محیط‌زیستی در منطقه روی خواهد داد. انجمن اعضای هیئت علمی مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع ضمن هشدار نسبت به این فاجعه زیست‌محیطی از مسئولان استان کردستان درخواست دارد در اسرع وقت نسبت به جابه‌جایی زباله‌های دپوشده در ایستگاه اقدام کنند و در مورد زباله‌های شهری از تجربیات جهانیان بهره ببرند و این ضایعه را به سرعت جبران کنند.

***رئیس انجمن اعضای هیئت علمی مؤسسه تحقیقات جنگل‌ها و مراتع**

گزارشی از بند زندانیان مالی اوین

«مجرمان مهریه» پای سفره سلاطین سکه و ارز

عکس: ایلنا

با وجود نقل قول‌های غیررسمی و شفاهی درباره زندانی‌نشدن مردان محکوم به پرداخت مهریه و نفقه، مشاهده‌های میدانی فردی که مدتی در زندان اوین بوده، حاکی است که همچنان راه زندان برای مردان این‌چنینی باز است و قضات با یک امضا مردان محکوم به پرداخت مهریه، نفقه و اجرت‌المثل را راهی زندان می‌کنند.

افراد به دلایل مختلف ممکن است سروکارشان به زندان بیفتد. ضمانت‌کردن برای یک فرد، صدور چک، بدهی مالی، جاسوسی، جرائم امنیتی و... جزء موضوع‌هایی است که باعث می‌شود گذر افراد به زندان بیفتد اما برخی موارد خانوادگی همچون نپرداختن نفقه، ناتوانی در پرداخت مهریه، پرداخت‌نکردن اجرت‌المثل همسر و... هم وجود دارد که به‌سادگی پای افراد را به زندان باز می‌کند و باعث می‌شود مردی که روزی با هزار امید و آرزو پای سفره عقد نشسته بود، این‌بار با پیمودن پانصد قدم از زیر تابلویی که عبارت «بازداشتگاه اوین» روی آن نقش بسته است، با عبور از پیچ‌وخم‌های داخل تپه‌های اوین، در یکی از اندرزگاه‌های این زندان با زندانیان امنیتی و اقتصادی هم‌سفره و همنشین شود. این همنشینی بسته به توانایی مالی فرد ممکن است بین چند روز یا چند ماه و چند سال طول بکشد.

برای نگارنده این مطلب هم اتفاقی از جنس مالی پایش را به زندان باز کرد و چند روزی میهمان جمع متنوع، متکثر و عجیب بازداشتگاه اوین شد. اوین زندانی شناخته‌شده و بین‌المللی است و نزد مجرمان حرفه‌ای به «هتل اوین» شهرت دارد. در زمان حضور من، ترکیب جالبی از متهمان و مجرمان در این مکان حضور داشتند؛ از مجرمان امنیتی که به دلیل فعالیت‌های سیاسی به زندان افتاده بودند تا سلاطین سکه و ارز و بدهکاران کلان بانکی که به عنوان سلبریتی‌های زندان شناخته می‌شدند و بدهی‌های چند ده میلیاردتومانی پای آنها را به این زندان باز کرده بود. در کنار این طیف متنوع، افرادی هم هستند که به جرم نپرداختن نفقه، مهریه و اجرت‌المثل همسرشان در پشت این دیوارها روزگار می‌گذرانند و منتظرند تا چرخش قلم قاضی یا به رحم‌آمدن دل همسران‌شان باعث شود عصر یک روز به‌یادماندنی، بلندگوهای اندرزگاه نام آنها را جزء آزادی‌های آن روز بخواند تا بار دیگر بتوانند از مقابل بازداشتگاه اوین، شهر تهران را زیر پای خود حس و دوباره موهبت آزادی را لمس کنند.

جامعه طبقاتی زندان

زندان جامعه‌ای طبقاتی است که در آن زندانی بسته به اعتبار کارت بانکی‌اش، می‌تواند زندگی مرفهی را تجربه کند. در زندان همه مبادلات مالی با استفاده از کارت بانکی صورت می‌گیرد که در ابتدای ورود زندانی به زندان به وی داده می‌شود. این کارت قابل شارژشدن است و می‌توان به آن مبالغی را واریز کرد.

زندانیان مالی جزء «بچه‌های خوب» زندان طبقه‌بندی می‌شوند. در میان آنها چهره‌های شاخص و شناخته‌شده کم نیستند و البته همه آنها وضعیت مالی خوبی دارند. این وضعیت مالی شرایطی را برای آنها فراهم می‌کند که محیط داخل و خارج زندان برایشان تفاوت چندانی نداشته باشد. آنها می‌توانند در ابتدای ورود صاحب تخت اختصاصی شوند، هر روز لباس اتوشده بپوشند، برای مدتی طولانی تلفن در اختیار داشته باشند و با هزینه‌کردن در زندان، در اتاق‌های کم‌تعداد از نظر جمعیتی سکونت کنند و به جای خوردن غذای زندان که به «غذای دولتی» مشهور است، غذای باکیفیتی مانند جوجه کباب، ماهی، پیتزا و... که به وسیله آشپز خودشان پخت می‌شود را نوش جان کنند. امکان استفاده از میوه، بستنی، انواع و اقسام نان‌های صنعتی خوش‌طعم و... دیگر امتیازهایی است که زندانیان مالی با «پول» در زندان برای خود فراهم می‌کنند. در نقطه مقابل آنها، زندانیانی با وضعیت مالی ضعیف قرار دارند که مجبورند ساکن اتاق‌های پرجمعیت شوند، برای مدتی طولانی «کف خواب» بودن را تجربه و به همان غذای دولتی اکتفا کنند؛ غذایی که در آن از گوشت قرمز خیلی خبری نیست و اغلب سویا جای گوشت قرمز را می‌گیرد. در میان سهمیه غذای زندانی، هفته‌ای یک‌بار مرغ مهم‌ترین وعده غذایی گوشتی است. میوه نیز در سبد غذایی زندانی عادی وجود ندارد و جالب اینکه بخش عمده‌ای از زندانیان مهریه و نفقه، جزء گروه ضعیف مالی ساکن زندان هستند که با سختی‌های داخل زندان، شرایط سخت دیگری برایشان تکرار می‌شود. حالا این زندانیان مهریه و نفقه که به لحاظ مالی افرادی ضعیف هستند، باید دوران زندان را در کنار افرادی سپری کنند که طبق اعلام مسئولان قضائی، به دلیل چپاول ثروت‌های کشور و اخلال در نظام اقتصادی به زندان افتاده‌اند. زندانی مهریه و نفقه نیز به دلیل مشابهی به زندان آمده است: او به دلیل اینکه افرادی در نظام اقتصادی اخلال کرده‌اند، توان مالی لازم برای خرید سکه را از دست داده است زیرا قیمت سکه ناگهان چند برابر شده و ناگهان قیمت یک نیم‌سکه معادل حقوق ماهانه او شده است. در چنین شرایطی شغل او کفاف پرداخت هزینه‌های زندگی او را در کنار پرداخت مهریه همسرش ندارد و تنها مسیر پیش‌روی این فرد زندان است. زندان جامعه‌ای کوچک است که باعث می‌شود تا این فرد بدهکار همنشینی با اخلالگران اقتصادی را تجربه کند. طنز ماجرا اینجاست که مرد ناتوان از پرداخت مهریه همسر، برای تأمین هزینه‌های جاری‌اش در زندان مانند: هزینه اتاق، پول سیگار، پول خورد و خوراک و... راهی جز تبدیل‌شدن به خدمتکار ثروتمندان زندان ـ یعنی همان اخلالگران اقتصادی ـ ندارد. به افرادی که در زندان عهده‌دار امور خدماتی اتاق و زندانیان ثروتمند می‌شوند، «زحمتکش» می‌گویند. این افراد مسئولیت انجام امور نظافتی اتاق و همه امور این‌چنینی را بر عهده می‌گیرند تا در ازای یک هفته کار، مبلغی بین ۵۰ تا ۷۰ هزار تومان دریافت کنند و جالب این است اغلب افرادی که امکان پرداخت این مبلغ به زحمتکش‌ها را دارند، همان اخلالگران اقتصادی هستند. زحمتکش‌ها گاهی این امکان را پیدا می‌کنند که بر سر سفره زندانیان ثروتمند بنشینند و از غذایی که برای آنها درست کرده‌اند، لقمه بخورند تا بخشی از مواد مورد نیاز بدن که غذای زندان تأمین نمی‌کند، از طریق باقی‌مانده غذای ثروتمندان تأمین شود.

نپرداختن مهریه جرم است

از نظر قانون فردی که مهریه یا نفقه همسرش را پرداخت نکند «مجرم» محسوب می‌شود. عبارت مجرم حتی در پرینت قضائی که به نوعی نامه اعمال زندانی محسوب می‌شود نیز منعکس می‌شود. او جرمی مرتکب شده و تا زمانی که مهریه یا نفقه را ندهد، امکان خلاصی از شرایط زندان را ندارد. فرقی نمی‌کند او محکوم به پرداخت ۲۰ سکه باشد یا ۳۰۰ هزار تومان نفقه. هر دو اینها جرم است و مجرم هم‌رده زندانیانی است که بابت خرید چند هزار سکه و اختلاس به زندان افتاده‌اند.

به عنوان مردی که هنوز شتر «مطالبه مهریه» دم خانه‌اش نخوابیده و به جرم مالی راهی این دانشگاه بیکران زندان شده، سعی می‌کنم اطلاعاتم را درباره مهریه و نفقه تکمیل کنم. اغلب زندانیان مهریه و نفقه ساکن مناطق فقیر شهر تهران هستند. «بچه‌تهرون»های اندرزگاه ساکنان مناطق جنوب و شرق شهر مانند: فلاح، راه‌آهن، شهرک ولیعصر، شوش، افسریه و... هستند و حوزه رسیدگی به شکایت آنها نیز اغلب دادگاه محلاتی، مطهری، مفتح و باهنر است. از دادگاه‌هایی که به امور حقوقی افراد ساکن شمال و غرب تهران رسیدگی می‌کند، افرادی به تعداد انگشتان یک دست هم داخل این زندان نیستند. در صحبت‌های شفاهی با افراد مختلف هم نمی‌شنوم که مثلا فردی ساکن تجریش، سعادت‌آباد، فرمانیه و... باشد و به دلیل نپرداختن مهریه همسر راهی زندان شده باشد. طبق گفته‌های قدیمی‌های اندرزگاه هم گاهی که پای فردی کارمند به زندان باز می‌شود، خیلی زود با پرداخت مهریه آزاد می‌شود و مدت حضور او در زندان طولانی نمی‌شود. نکته نگران‌کننده‌ای که در ادامه حضورم در زندان به آن پی می‌برم، این است که بخش عمده‌ای از مجرمان مهریه و نفقه که برای مدتی طولانی میهمان اوین شده‌اند و حالا حساب روزهای حضور آنها در این مکان از هفته به ماه رسیده، حاشیه‌نشین‌های تهران هستند؛ ملارد، بهارستان، پردیس، پرند، ورامین، رباط‌کریم، شهریار، اکبرآباد و... نام‌های این‌چنینی را زیاد می‌شنوم. اغلب آنها شغل‌های موقت و درآمدهایی اندک دارند و جزء قشر آسیب‌پذیر محسوب می‌شوند. تقریبا تمام آنها مشکلی برای پرداخت مهریه همسرشان نداشته‌اند جز مشکل «بی‌پولی»! به عبارت ساده اغلب افراد متمول با پرداخت مهریه همسرانشان، هیچ‌گاه وارد زندان نمی‌شوند و در عوض افرادی که دچار مشکلات مالی هستند، به سادگی میهمان اوین می‌شوند. البته اندک افرادی هم هستند که با وجود توانایی مالی، به دلایلی حاضر به پرداخت مهریه همسرشان نیستند و رنج زندان را به جان می‌خرند تا در بازی موش و گربه‌ای که با همسرشان راه انداخته‌اند، او را از پا درآورند که البته تعداد این افراد چندان زیاد نیست.

قضات توصیه‌های رئیس را جدی نمی‌گیرند

رئیس جدید قوه قضائیه این روزها پی‌درپی تیتر اخبار می‌شود؛ یک بار به دلیل صدور دستور حل مشکل کارگران بازداشت‌شده هفت‌تپه و یک بار دیگر به خاطر دستورالعمل حبس‌زدایی، یک بار هم به خاطر صدور دستور زندانی‌نکردن زنان از سوی قضات. همه اینها نشانه‌ای است از وزیدن نسیم اصلاحات در قوه قضائیه اما برخی قضات توجهی به اظهارات رئیس قوه ندارند و نسیم اصلاحات هنوز به پشت در اتاق آنها نرسیده است.

مطابق دستور رئیس قوه قضائیه در نامه‌ای به تاریخ ۹۷/۷/۲۲ با موضوع جهش ناگهانی قیمت سکه و دستور رسیدگی خارج از نوبت پرونده تعدیل مهریه، وقتی فردی زندانی می‌شود، باید در اولین فرصت به درخواست اعسار او رسیدگی شود اما این اولین فرصت گاهی به دو هفته و یک ماه و چند ماه می‌رسد و خبری از تسریع در رسیدگی نیست و حتی گاهی ابلاغ رأی به زندانی بیش از یک هفته به طول می‌انجامد. گاهی قضات مرخصی هستند و همین مسئله تشکیل جلسه رسیدگی را به تأخیر می‌اندازد. البته زندانیان حاشیه تهران مشکلات دیگری نیز دارند. به دلیل دوری مسافت، گاهی برای تشکیل جلسه دادگاه آنها را نمی‌خواهد و دایره اعزام زندان امکان ارسال آنها را ندارد و همین مسئله باعث تضییع حقوق آنها می‌شود. زندانیان را می‌بینم که چند ماه است زندان هستند و هنوز در بلاتکلیفی به سر می‌برند. در زندان هر چند وقت یک بار مسئولی می‌آید و خبرهایی خوش می‌دهد. خبرهایی که مضمون آن چنین است: «تا آخر ماه همه زندانی‌های مهریه را می‌ریزند بیرون!» اما بیرون‌ریختنی در کار نیست چون همه قضات از یک رویه پیروی نمی‌کنند. مطابق دستور ۱۲۲۶/۱۰ مورخ هفتم خرداد ۹۸ رئیس قوه قضائیه، بار اثبات دلایل تمکن مالی بر عهده محکوم‌له (زوجه) است و دلیل تمکن مالی زوج باید به صراحت در متن رأی ذکر شود اما طبق مشاهده‌های نگارنده هیچ‌گاه دلیل تمکن مالی در رأی ذکر نمی‌شود؛ همه‌چیز بستگی به نظر و تصمیم قاضی دارد. در بررسی وضعیت مالی مردی که بابت نپرداختن مهریه به زندان افتاده و نظر قاضی حرف اول و آخر را می‌زند، این وضعیت سبب می‌شود تا هم به‌اجراگذاشتن مهریه و هم به‌زندان‌رفتن، تبدیل به رفتاری پُرخطر شود. معلوم نیست کدام‌یک از طرفین ـ زن یا مرد ـ از اتاق قاضی راضی بیرون می‌آید؟! دادگاه خانواده برخلاف دادگاه مفسدان اقتصادی که ردپول‌های جابه‌جاشده در حساب‌های متهمان را تا لندن و آفریقای جنوبی و آمریکا و حساب فلان مجری شبکه ماهواره‌ای دنبال می‌کند، کمتر پیش می‌آید دستور استعلام از وضعیت مالی زندانی را بدهد زیرا جزئیات مالی زندانیان مهریه نه برای قاضی جذاب است و نه جامعه و نه از دل آن تیتر جذابی بیرون می‌آید. یا زن آن‌قدر زرنگ است که با استفاده از عنصر غافلگیری، بابت مهریه خانه و حساب بانکی و اتومبیل مرد را توقیف کند و به بخشی از مهریه خود دست یابد یا اینکه مرد آن‌قدر زرنگ است که پیش از مطالبه مهریه همسرش، دارایی‌هایش را به شیوه‌های گوناگون از دسترس خارج کند و حتی خود را «ندار» نشان دهد.

کشف بدهی‌های مرد بیشتر به توان و همت و پیگیری و حوصله خود شاکی ـ زن ـ بستگی دارد و اگر زنی خود اطلاعاتی از وضعیت مالی همسرش نداشته باشد، به‌سختی می‌تواند با کمک قانون چیزی از حساب‌های همسرش بیرون بکشد.

ادامه در صفحه ۱۳

خبر

فراخوان جذب هیئت علمی ۹۸ دانشگاه آزاد

• **ایلنا:** قائم‌مقام رئیس دانشگاه آزاد اسلامی از آغاز فراخوان جذب هیئت علمی سال ۹۸ در چند روز آینده خبر داد. بیژن رنجبر، قائم‌مقام رئیس دانشگاه و رئیس مرکز جذب و امور هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی، با اشاره به جذب هیئت علمی توانمند در فراخوان ۹۷ و ۹۸ گفت: فراخوان ۹۷ که از سال گذشته آغاز شده بود، نهایی و اسامی افرادی که از بین متقاضیان و داوطلبان غربالگری شده بودند، به هیئت‌های اجرائی جذب استان‌ها ارسال شدند. او افزود: هیئت‌های اجرائی استان‌ها نیز اسامی قبول‌شدگان علمی را اعلام کرده و در جلسه گذشته هیئت جذب مرکزی، قبول‌شدگان فراخوان ۹۷ نهایی شده و تا چند روز آینده اسامی آنها اعلام خواهد شد.

قائم‌مقام رئیس دانشگاه و رئیس مرکز جذب و امور هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی با اشاره به آغاز فراخوان جذب هیئت علمی سال ۹۸ گفت: در سامانه مشکلاتی از سال‌های قبل وجود داشت که این مشکلات برطرف و مکاتبات با استان‌ها برای اخذ اعلام نیازها در رشته‌هایی که اعلام خواهند کرد، آغاز شده است. پس از اخذ اعلام نیازها به‌زودی سامانه برای ثبت‌نام داوطلبان در فراخوان جذب هیئت علمی ۹۸ فعال می‌شود. جذب استادان جوان در فراخوان سال ۹۸ براساس آمایش رشته‌ای است که در چند ماه گذشته صورت گرفته و در سازمان مرکزی با توجه به نیاز واحدها و گروه‌ها اعلام شده است.

او با اشاره به سیاست دانشگاه آزاد اسلامی برای جذب هیئت علمی توانمند تصریح کرد: سیاست دانشگاه در دوره مدیریتی جدید این است که به مدت پنج سال، سالی هزار نفر عضو هیئت علمی جوان، کارآزموده، متدین و متخصص جذب شوند که قطعا با توجه به مصاحبه‌های علمی و عمومی که در استان‌ها انجام می‌شود، ممکن است تعداد هزار نفر به صورت کامل جذب نشوند. هدف دانشگاه آزاد اسلامی جذب هزار هیئت علمی در هر سال است؛ اما افراد باید بتوانند در مصاحبه‌های علمی و عمومی موفق شوند؛ البته اگر افراد در مصاحبه‌های علمی و عمومی احراز صلاحیت نشوند، حق اعتراض برای آنها محفوظ است. به عبارتی متقاضیانی که در مصاحبه‌های علمی تأیید نمی‌شوند، این حق را دارند تا به هیئت‌های اجرائی جذب استان‌ها مراجعه کرده و اعتراض خود را اعلام کنند و هیئت‌های اجرائی نیز باید پاسخ معترضان را بدهند. قائم‌مقام رئیس دانشگاه و رئیس مرکز جذب و امور هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی در ادامه خاطرنشان کرد: معترضان به نتایج مصاحبه‌های علمی اگر از پاسخ هیئت‌های اجرائی استان قانع نشدند، می‌توانند اعتراض خود را به دفتر جذب و امور هیئت علمی سازمان مرکزی اعلام کنند؛ اما ابتدا باید به هیئت اجرائی جذب استان مراجعه و در مرحله بعد به سازمان مرکزی مجددا شکایت خود را اعلام کنند تا بررسی شود. او درباره تعیین تکلیف افرادی که در فراخوان‌های سال‌های ۱۳۸۸ تا ۱۳۹۵ شرکت کرده و حتی صلاحیت‌های علمی و عمومی آنها نیز تأیید شده بود؛ اما هنوز بلاتکلیف هستند، گفت: این تعداد نیز بررسی شدند و به‌زودی تعیین تکلیف نهایی آنها انجام خواهد شد. از استان‌های مختلف اسامی زیادی از تأییدشدگان ارسال شده که به دفتر گزینش مرکزی اعلام شده است. او در پایان با بیان اینکه اسامی پذیرفته‌شدگان فراخوان سال ۹۷ تا چند روز آینده اعلام خواهد شد، گفت: سعی بر این است که با فاصله کمی با اعلام اسامی فراخوان ۹۷، افرادی که در فراخوان‌های ۸۸ تا ۹۵ ثبت‌نام کرده و تعیین تکلیف شده‌اند، نیز اعلام شود.

جدول ۳۵۳۵ ■ طراح: بیژن گورانی

افقی:

۱- لباس آخرت- اندوهگین و غصه‌دار- بالارفتن ۲- به دنیاآمدن- صندوق بین‌المللی برای کمک به کودکان- ضمیر انگلیسی ۳- ابزار برف‌روبی- از یاران امام‌حسین(ع)- پرهیزکار ۴- منافقان جنگ نهروان- تخم گیاه- واحد پول قرقیزستان ۵- شکم‌بند طبی- منحرف- دستور زبان خارجی ۶- نرم- چیره و مسلط- برخی از آن کره می‌گیرند ۷- شدت‌دادن- تراکتور دوچرخ- گندمگون ۸- پدران- تذکره- گوسفند ماده ۹- گوشه‌ای در دستگاه شور- معادل فارسی امکان- ودیعه ۱۰- پیشوند سلب- تأکیدشده- کوچه یک‌طرفه ۱۱- صاحب لغت‌نامه- نمایندگی- سیخونک ۱۲- لقب اروپایی- بیماری دیفتری- نویسنده تازه‌کار ۱۳- موسیقی‌دان عصر ساسانی- پیمان تجارت آزاد آمریکای شمالی- زمین کشاورزی بی‌مصرف‌مانده ۱۴- نشانه مصدر جعلی- برج هواکش در خانه‌های قدیمی- حوزه فرمانروایی ۱۵- مقتول- سارق چیزهای کم‌ارزش- نوعی شیرینی.

عمودی:

۱- نپریدن اسب مسابقه از روی مانع- شهریار سلسله کیان- ذکر حاجیان در مراسم حج ۲- قلاب سنگ- مجموعه شعری سروده علیرضا قزوه ۳- فریب- همیشه- بی‌فایده ۴- مرکورکروم- قصر- نوزاد ۵- پیش‌درآمد آشغال- مرکز استان الانبار در عراق- دهبان ۶- مربوط به هجرت- لانه پرندگان- حیوان وحشی ۷- سازمان جاسوسی آمریکا- راستا- پارازیت ۸- رهگذر- دستی- وقف‌نامه ۹- جهان- بازگشت به گذشته در فیلم- ظریف و شکننده ۱۰- ضمیر مؤنث عربی- نویسندگی- رمان مشهور امیل زولا فرانسوی ۱۱- شاعری که آب را گل نکرد- انگشت‌نما- قامت ۱۲- خوش‌گذرانی- خطاب محترمانه مردانه- آینده ۱۳- سنت و آیین- دعای مستحبی روز جمعه- از اختراعات ادیسون ۱۴- از عالی‌ترین منظومه‌های غنایی ادب فارسی اثر فخرالدین اسعد گرگانی- زن گندمگون ۱۵- ثبات و پایداری- نوعی شیرینی- چهره.

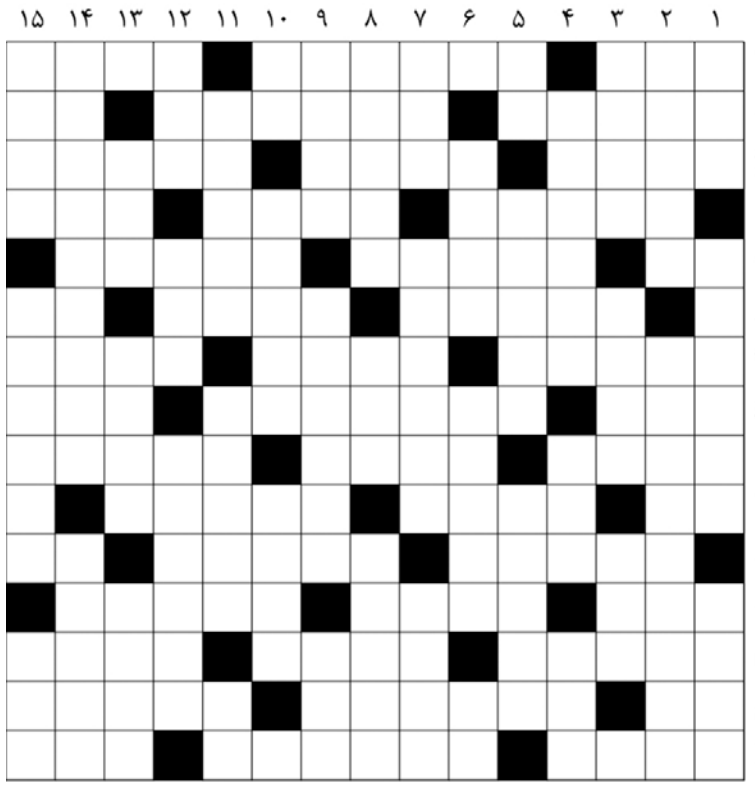

حل سودوکو سخت

۹	۴	۳	۶	۱	۲	۷	۵	۸
۶	۵	۷	۸	۹	۳	۲	۱	۴
۸	۲	۱	۷	۴	۵	۹	۳	۶
۵	۱	۸	۳	۲	۹	۴	۶	۷
۴	۷	۹	۵	۸	۶	۳	۲	۱
۲	۳	۶	۱	۷	۴	۸	۹	۵
۷	۹	۵	۴	۳	۱	۶	۸	۲
۳	۶	۴	۲	۵	۸	۱	۷	۹
۱	۸	۲	۹	۶	۷	۵	۴	۳

حل سودوکو ۲۵۳۰

۳	۸	۶	۲	۷	۹	۴	۱	۵
۵	۹	۱	۶	۴	۸	۳	۲	۷
۷	۲	۴	۳	۵	۱	۹	۶	۸
۲	۱	۵	۹	۸	۶	۷	۴	۳
۸	۶	۷	۴	۲	۳	۵	۹	۱
۴	۳	۹	۵	۱	۷	۶	۸	۲
۱	۷	۳	۸	۹	۴	۲	۵	۶
۶	۴	۲	۱	۳	۵	۸	۷	۹
۹	۵	۸	۷	۶	۲	۱	۳	۴

جدول ۳۵۳۴

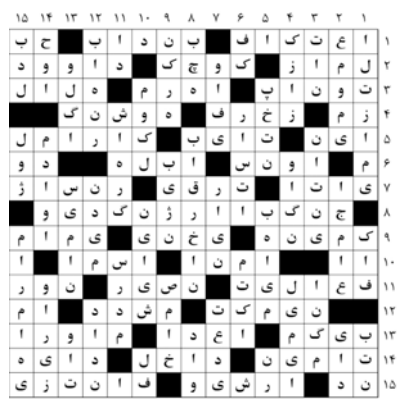

سودوکو سخت ۲۵۳۱

زمان پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

قانون‌های حل جدول سودوکو:

۱- در هر سطر و ستون باید اعداد یک تا ۹ نوشته شود. بدیهی است که هیچ عددی نباید تکرار شود.

۲- در هر مربع ۳×۳ اعداد یک تا ۹ باید نوشته شود و در نتیجه هیچ عددی نباید تکرار شود.

				۲		۷	۸	۹
						۱		۵
۷				۱	۵	۶		
۹			۲			۸		
۳				۴				۷
		۴			۶			۲
		۲	۷	۹				۸
۸		۷						
۴	۵	۹		۸				

سودوکو ساده ۲۵۳۱

زمان پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

سودوکو

سودوکو Sudoku یک واژه ترکیبی ژاپنی به معنای عددهای بی‌تکرار است و امروزه به جدولی از اعداد گفته می‌شود که به عنوان یک سرگرمی رایج در نشریات کشورهای مختلف به چاپ می‌رسد.

						۲		
		۱	۸		۷	۴	۹	۵
				۶	۵	۳		۱
۱	۶			۹	۴			
	۲	۴	۶		۸	۵	۱	
			۲	۵			۴	۶
			۷	۸				۳
۵	۴	۶	۱		۹	۷		
		۷						